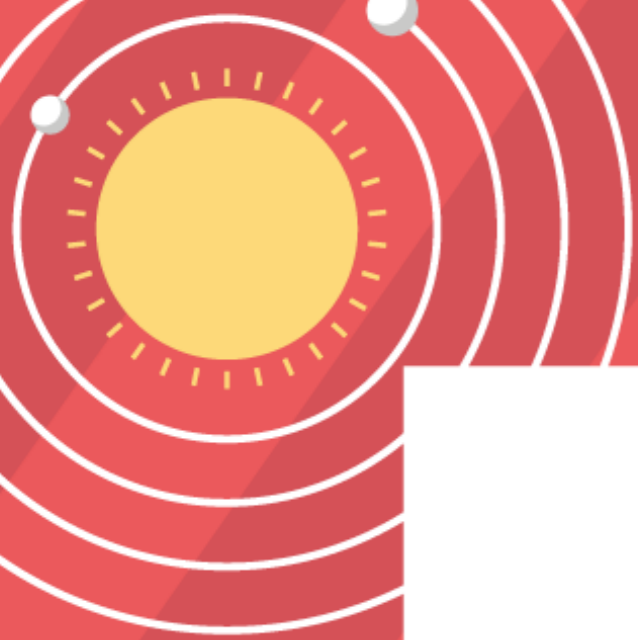

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

ความหมายโดยตรง คือ ความหมายที่ใช้ตามปกติในภาษา

ความหมายโดยนัย คือ ความหมายของคำที่เป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ (อุปมา)

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

คำ	ความหมายโดยตรง	ความหมายโดยนัย
แมงดา	สัตว์ทะเล	ผู้ชายที่รีดเงินจากโสเภณี
มือขวา	มือข้างขวา	คนสนิท
แก้ผิด	ทำให้หายผิด	เอาคืนให้สาสม
ตีนแมว	เท้าแมว	ขโมย

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

คำ	ความหมายโดยตรง	ความหมายโดยนัย
ลายคราม	ลายกระเบื้องสีน้ำเงิน	แก่ , โบราณ
เก้าอี้	ที่นั่ง	ตำแหน่ง
หน้าม้า	หน้าของม้า	คนที่ชักจูงให้คล้อยตาม
ฟ้าหลังฝน	สภาพฟ้าหลังฝนตก	ผ่านความเลวร้ายมาได้

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

ข้อบกพร่องในการใช้ภาษา

การใช้คำพิศความหมาย : ความหมายขัดกัน ไปต่อยกันไม่ได้

มุ่งมั่น

* เขาหมกมุ่นกับการเรียนจนล้มป่วย

สอน/สั่งสอน

* พ่อแม่เลี่ยมสอนให้เขาเอื้ออาทรแก่ผู้อื่น

ยิ่ง

* ตำรวจรวกระสุนปืนใส่ผู้ร้ายสองนัด

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

ข้อบกพร่องในการใช้ภาษา

- * พอกลับมาถึงบ้าน คุณพ่อก็อาบน้ำชำระร่างกายสะอาด
- * ที่ประชุมในสภาโต้เถียงกันอย่างอิสระ

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

EX. ข้อความต่อไปนี้ส่วนใดมีการใช้คำพิศความหมาย

1) กล้วยนำว่าให้พลังงานสูงกว่ากล้วยไข่และกล้วยหอม /2) แต่กล้วยหอมมีฟอสฟอรัสมากกว่ากล้วยไข่และกล้วยนำว่า /3) สารนี้จะทำให้เหวี่ยงและฟันแข็งแรงแรรวมทั้งปรับปรุงร่างกายส่วนที่สึกหรอให้ดีขึ้น /4) กล้วยหลายชนิดมีคุณค่าทางอาหารสูงแต่มีปริมาณโคเลสเตอรอลต่ำ /5) กล้วยจึงเป็นผลไม้ที่เหมาะสมกับผู้ที่ต้องการคุมน้ำหนัก

1. ส่วนที่ 1

2. ส่วนที่ 2

3. ส่วนที่ 3

4. ส่วนที่ 4

5. ส่วนที่ 5

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

EX. คำในข้อใดใช้ได้ทั้งความหมายตามตัวและความหมายเชิงอุปมาทั้ง 2 คำ

1. ตามอด	ปล่อยไก่
2. ทิ้งทวน	ถอดใจ
3. จับตา	หลับใหล
4. ล้มบอล	แสบไส้
5. เล่นตัว	ขัดข้อ

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

EX. คำที่ขีดเส้นใต้ข้อใดใช้ผิดความหมาย

1. บ่อขยะส่งกลิ่นเหม็นอย่างร้ายกาจจนชาวบ้านทนไม่ไหว
2. เด็ก ๆ สวมชุดนักเรียนเอี่ยมอ่องมาโรงเรียนวันเปิดเทอม
3. ทางขึ้นถ้ำนี้ทั้งรถทั้งชันเอาการ เวลาเดินขึ้นไปต้องระวังให้มาก
4. ฟนทั้งช่วงเป็นเวลานาน ทำให้ข้าวในนาเสียหายเกือบหมด
5. สมหวังเป็นหัวโจกชวนเพื่อนไปเรียนดำน้ำช่วงปิดภาคเรียน

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

EX. คำในข้อใดใช้ได้ทั้งความหมายตามตัวและความหมายเชิงอุปมาทั้ง 2 คำ

1. เกี่ยวก้อย	ทำใจ
2. เลือดเย็น	ยื่นมือ
3. กัดฟัน	เจ้าของ
4. กตขี้	กัมหน้า
5. ขึ้นสมอง	ตีเสมอ

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

EX. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดใช้พิศความหมาย

1. เชือกเส้นนี้เหนียวแน่นพอที่จะใช้ผูกกล่องพัสดุได้เป็นอย่างดี
2. นักวิ่งสมัครเล่นลดฝีเท้าลงทั้ง ๆ ที่ใกล้เส้นชัยเพราะรู้สึกเจ็บข้อเท้า
3. คุณพ่อชอบออกกำลังกายเสมอ แต่ช่วงนี้ว่างเว้นไปเพราะสุขภาพไม่ดี
4. คนร้ายปล้นร้านทองแล้วหนีไปอย่างรวดเร็วโดยไม่ได้ทิ้งร่องรอยไว้เลย
5. เขาใจเร็วตัดสินใจซื้อรถใหม่โดยไม่สอบถามราคาจากหลาย ๆ บริษัท เสียก่อน

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

EX. คำในข้อใดใช้ได้ทั้งความหมายตามตัวและความหมายเชิงอุปมาทั้ง 2 คำ

1. เสียงแตก	มือสะอาด
2. ปากจืด	คลื่นใต้น้ำ
3. ใจเย็น	พลิกแผ่นดิน
4. หน้าชา	คอกองแดง
5. พักแรม	กัดไม่ปล่อย

หลักการใช้ถ้อยคำและสำนวน

ความหมายโดยตรง คือ ความหมายที่ใช้ตามปกติในภาษา

ความหมายโดยนัย คือ ความหมายของคำที่เป็นความหมายเชิงเปรียบเทียบ
(อุปมา)